

УДК 378.01531:664(075.8)

МАРИНА ЖЕЛТОВА

м. Запоріжжя

dg19maryna@gmail.com

АПРОБАЦІЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕХНІКІВ-ТЕХНОЛОГІВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ

У статті представлено результати апробації програми розвитку творчого потенціалу (емоційний та вольовий компоненти) техніків-технологів харчової галузі. Подано зміст психолого-педагогічної програми, який складається з теоретичного та практичного аспектів. Визначено, що метою програми є реалізація цілеспрямованого психолого-педагогічного впливу на розвиток творчого потенціалу майбутніх техніків-технологів харчової галузі у процесі фахової підготовки. Викладено завдання та структуру програми розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців харчової галузі. Здійснено аналіз показників розвитку емоційного компоненту, який включає сформованість психомоторної та інтелектуальної емоційності. Представлено результати апробації психолого-педагогічної програми за показниками вольового компоненту творчого потенціалу: ініціативність, рішучість, самостійність, наполегливість, енергійність, уважність та цілеспрямованість. Продемонстровано статистичну достовірність отриманих результатів апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу.

Ключові слова: творчий потенціал, технік-технолог харчової галузі, психомоторна емоційність, ініціативність, рішучість, наполегливість, уважність, цілеспрямованість.

Харчова промисловість є однією з найбільших та найважливіших галузей промисловості України. Від рівня її розвитку та функціонування залежить стан економіки держави, розвиток внутрішнього та зовнішнього ринків, а також рівень життя населення. Сьогодні в харчовій галузі спостерігаються суттєві зміни, що пов'язані із розширенням асортименту та появою нових продуктів, впровадженням новітніх технологій та сучасного обладнання. Як показує світовий досвід останніх років, отримувати прибуток на ниві ресторанного бізнесу можуть лише творчі люди, які знають особливості ринкової економіки, мають високий рівень освіченості та професійної культури [3]. Особливої уваги потребує підготовка техніків-технологів харчової галузі, адже їхня діяльність пов'язана з необхідністю реалізації творчого потенціалу, маючи в арсеналі лише чотири основні смаки та стандартний продуктовий набір. Отже, у професійній діяльності фахівця харчової галузі важливим є розвиток творчих можливостей у процесі фахової підготовки.

Проблема розвитку творчого потенціалу особистості досліджується науковцями з різних наукових підходів: аксіологічний (В. А. Кан-Калик, М. Д. Нікандров [12]); особи-

стісно-діяльнісний (В. І. Андреев [2, 427], М. С. Каган [11]); здібнісний (Д. Б. Богоявленська [4], Л. Б. Єрмолаєва-Томіна [10]); розвивальний (Г. С. Альтшуллер [1], В. В. Давидов [8]); енергетичний (В. Ф. Вишнякова [6, 22]); ресурсний (Н. І. Тимакова [18, 24]); інтегративний (Л. К. Веретеннікова [5, 7], О. М. Матюшкін [13, 88–97]); системний (Л. О. Даринська [9], Я. О. Понамарьов [16, 33–35]).

Серед сучасних вчених, які досліджують проблему творчості та творчого потенціалу, слід назвати В. О. Моляко [14, 1–4], Л. П. Овсянецьку [15, 140], В. А. Роменця [17] та ін. Водночас, вивченню розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців харчової галузі не приділяється належної наукової уваги.

Метою статті є презентація результатів апробації програми розвитку творчого потенціалу (емоційний та вольовий компоненти) майбутніх техніків-технологів харчової галузі.

Емпіричне дослідження розвитку творчого потенціалу майбутніх техніків-технологів харчової галузі виявило недостатній рівень сформованості емоційного та вольового компонентів творчого потенціалу фахівців харчової галузі. Це зумовило необхідність розробки та апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого

потенціалу майбутніх техніків-технологів харчової галузі.

Зміст комплексної психолого-педагогічної програми, спрямованої на розвиток творчого потенціалу майбутніх техніків-технологів харчової галузі, містить теоретичний та практичний компоненти.

Засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється за допомогою міні-лекцій, які передбачають усний виклад навчального матеріалу із використанням засобів візуалізації. Головною метою кожної міні-лекції є не тільки розкриття теоретичних положень з визначеної теми, а й акцентування уваги на їх практичному значенні у професійній діяльності майбутнього фахівця харчової галузі.

Практичний блок програми передбачає використання різноманітних методів активізації пізнавальної діяльності та взаємодії учасників, серед яких: метод мозкового штурму, моделювання професійних ситуацій, вирішення проблемних задач, розробка навчальних проектів та використання настільних психологічних ігор. Вказані методи стимулюють пізнавальний інтерес майбутніх техніків-технологів та готують фахівців до майбутньої професійної діяльності.

Мета програми полягає у здійсненні цілеспрямованого психолого-педагогічного впливу на розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців харчової галузі.

Основними завданнями програми розвитку творчого потенціалу техніків-технологів харчової галузі є такі:

- формування у студентів теоретичних уявлень про творчий потенціал та його структурні компоненти;
- усвідомлення значущості використання творчого потенціалу у професійній діяльності техника-технолога харчової галузі;
- оволодіння тренінговими технологіями з метою розвитку власних творчих можливостей та оптимального вирішення професійних задач;

Комплексна психолого-педагогічна програма розвитку творчого потенціалу майбутніх техніків-технологів харчової галузі складається із чотирьох модулів: 1) «Розвиток професійних мотивів та мотивації досягнення», 2) «Розвиток емоційного ставлення до

праці», 3) «Розвиток вольових якостей особистості», 4) «Розвиток дивергентного мислення та творчої уяви». Кожен модуль містить мету, завдання, змістовий аспект: теоретичну та практичну частини і складається із 4 занять.

Авторська програма була апробована протягом навчального семестру у Торговому коледжі Запорізького національного університету зі студентами третього курсу спеціальності «Харчові технології». В апробації комплексної психолого-педагогічної програми взяли участь 40 студентів. Програма включає 58 аудиторних годин, тривалістю 4 академічні години кожне заняття. Після апробації ми продіагностували студентів за допомогою методик, які були використані нами до апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу. З метою діагностики емоційного та вольового компонентів нами було використано: методiku діагностики емоційності (В. М. Русалов) та методiku «Вольові риси особистості» (М. В. Чумаков) [7, 83-88; 19, 169-178].

Емоційний компонент творчого потенціалу досліджено за показниками психомоторної та інтелектуальної емоційності. За допомогою методики діагностики емоційності В. М. Русалова ми визначили рівень психомоторної емоційності у досліджуваних. Результати змін показників психомоторної емоційності представлено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Кількісні показники психомоторної емоційності

Рівень розвитку	Група студентів (n = 40)			
	до апробації програми		після апробації програми	
	абс.	%	абс.	%
Високий	2	5%	3	7,5%
Середній	18	45%	20	50%
Низький	17	42,5%	15	37,5%
Початковий	3	7,5%	2	5%

Аналіз результатів свідчить про те, що після апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу фахівців харчової галузі було зафіксовано зміни. Так зросли показники високого рівня з 5% до 7,5%, та середнього рівня з 45% до 50%. Спираючись на літературні джерела та інтерпретаційні матеріали до

методики, можна стверджувати, що високий рівень розвитку психомоторної емоційності забезпечує відповідальне ставлення до процесу створення та приготування нових страв. Виявлено зниження показників низького рівня з 42,5% до 37,5% та початкового рівня з 7,5% до 5%.

Важливим показником емоційного компонента творчого потенціалу є інтелектуальна емоційність. Результати дослідження зазначеного показника представлені у таблиці 2.

Таблиця 2 – Кількісні показники інтелектуальної емоційності

Рівень розвитку	Група студентів (n = 40)			
	до апробації програми		після апробації програми	
	абс.	%	абс.	%
Високий	2	5%	2	5%
Середній	15	37,5%	18	45%
Низький	19	47,5%	17	42,5%
Початковий	4	10%	3	7,5%

В результаті апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу фахівців харчової галузі показники високого рівня інтелектуальної емоційності не змінились. Суттєві зміни можна спостерігати у показнику середнього рівня з 37,5% до 45%, а це свідчить про позитивні зрушення у рівнях сформованості інтелектуальної емоційності, оскільки студенти готові до активної генерації творчих ідей та їх реального втілення у професійній діяльності. Досліджено зниження показників низького рівня з 47,5% до 42,5% та початкового рівня з 10% до 7,5%.

Перейдемо до аналізу рівня розвитку показників вольового компонента творчого потенціалу фахівця. За допомогою методики діагностики «Вольові риси особистості» М. В. Чумакова, ми виявили рівень розвитку вольових якостей майбутнього фахівця харчової галузі за сьома параметрами: ініціативність, рішучість, самостійність, наполегливість, енергійність, уважність та цілеспрямованість.

Представимо кількісні показники ініціативності у групі студентів до та після апробації комплексної психолого-педагогічної програми в таблиці 3.

Таблиця 3 – Кількісні показники ініціативності

Рівень розвитку	Група студентів (n = 40)			
	до апробації програми		після апробації програми	
	абс.	%	абс.	%
Високий	2	5%	3	7,5%
Середній	14	35%	17	42,5%
Низький	20	50%	19	47,5%
Початковий	4	10%	1	2,5%

Апробація комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу продемонструвала підвищення показників високого рівня з 5% до 7,5%, та середнього рівня з 35% до 42,5%. На підставі таких результатів можна узагальнити, що рівень розвитку ініціативності у групі студентів виріс, що позитивно вплине на швидкість та легкість вирішення виробничих проблем, виникнення та реалізації оригінальних ідей у процесі створення кулінарного шедеву.

Виявлено зниження показників низького рівня з 50% до 47,5% та початкового рівня з 10% до 2,5%.

Важливим показником творчого потенціалу фахівця харчової галузі є рішучість, саме ця вольова якість допомагає техніку-технологу харчової галузі швидко та без вагань приймати рішення.

Кількісні показники рішучості представлені в таблиці 4.

Таблиця 4 – Кількісні показники рішучості

Рівень розвитку	Група студентів (n = 40)			
	до апробації програми		після апробації програми	
	абс.	%	абс.	%
Високий	2	5%	3	7,5%
Середній	16	40%	18	45%
Низький	19	47,5%	17	42,5%
Початковий	3	7,5%	2	5%

Зазначимо, що після апробації комплексної психолого-педагогічної програми зросли показники високого рівня з 5% до 7,5%, та середнього рівня з 40% до 45%. Це свідчить про те, що збільшилась частка студентів, які прагнуть вільно висловлювати власні думки та бути рішучими у їх відстоюванні. Досліджено зниження показників низького рівня з 47,5% до 42,5% та початкового рівня з 7,5% до 5%.

Наступним показником творчого потенціалу техніка-технолога харчової галузі є самостійність. Зазначена вольова якість дозволяє фахівцю харчової галузі не піддаватися чужим впливам та самостійно приймати рішення.

Кількісні показники самостійності досліджуваних покажемо у таблиці 5.

Таблиця 5 – Кількісні показники самостійності

Рівень розвитку	Група студентів (n = 40)			
	до апробації програми		після апробації програми	
	абс.	%	абс.	%
Високий	2	5%	3	7,5%
Середній	15	37,5%	16	40%
Низький	20	50%	19	47,5%
Початковий	3	7,5%	2	5%

В результаті апробації комплексної психолого-педагогічної програми зросли показники високого рівня з 5% до 7,5%, та середнього рівня з 37,5% до 40%. Досліджено зниження показників низького рівня з 50% до 47,5% та початкового рівня з 7,5% до 5%. Отримані результати доводять, що студенти, які брали участь у психолого-педагогічній програмі розвитку творчого потенціалу є більш самостійними у прийнятті рішень та не піддаються чужим впливам, які можуть відвернути їх від досягнення поставленої мети.

Наступна риса, яку нами було досліджено – це наполегливість. Результати дослідження наполегливості представлено у таблиці 6.

Таблиця 6 – Кількісні показники наполегливості

Рівень розвитку	Група студентів (n=40)			
	до апробації програми		після апробації програми	
	абс.	%	абс.	%
Високий	3	7,5%	4	10%
Середній	16	40%	18	45%
Низький	17	42,5%	16	40%
Початковий	4	10%	2	5%

У таблиці 6 бачимо значні зміни у розвитку наполегливості. Так, зріс високий рівень з 7,5% до 10%, та середній рівень з 40% до 45%. Діагностовано зниження показників низького рівня з 42,5% до 40% та початкового

рівня з 10% до 5%. Результати дослідження показали, що після апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу майбутні фахівці харчової галузі готові мобілізувати власні ресурси на боротьбу з перешкодами та труднощами на професійному шляху.

Важливим елементом творчого потенціалу фахівців харчової галузі є наявність активності. Зазначена вольова якість допомагає техніку-технологу харчової галузі успішно виконувати виробничі завдання та бути завжди у курсі змін, які відбуваються у галузі ресторанного господарства.

В таблиці 7 ми представили кількісні показники енергійності до та після апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу.

Таблиця 7 – Кількісні показники енергійності

Рівень розвитку	Група студентів (n = 40)			
	до апробації програми		після апробації програми	
	абс.	%	абс.	%
Високий	2	5%	3	7,5%
Середній	23	57,5%	22	55%
Низький	12	30%	12	30%
Початковий	3	7,5%	3	7,5%

Як видно з таблиці, суттєві зміни відбулись у показниках високого рівня енергійності. Так, високий рівень зріс з 5% до 7,5%, а це означає, що після апробації психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу респонденти готові до розроблення нових технологій приготування страв, креативного оформлення готових страв, а також ознайомлення з кухнями народів світу, з метою збагачення власних професійних знань та конкурентоспроможності закладу ресторанного господарства.

Показники середнього рівня енергійності знизились з 57,5% до 55%, а низького та початкового рівнів не змінилися.

Спираючись на освітньо-кваліфікаційну характеристику техніка-технолога, а також беручи до уваги аналіз наукової літератури, можна стверджувати, що уважність є необхідним елементом творчого потенціалу техніка-технолога харчової галузі.

Покажемо кількісні показники уважності в таблиці 8.

Таблиця 8 – Кількісні показники уважності

Рівень розвитку	Група студентів (n = 40)			
	до апробації програми		після апробації програми	
	абс.	%	абс.	%
Високий	2	5%	2	5%
Середній	13	32,5%	17	42,5%
Низький	22	55%	19	47,5%
Початковий	3	7,5%	2	5%

Як бачимо, показники високого рівня уважності не змінилися, але зросли показники середнього рівня з 32,5% до 42,5%. Досліджено зниження показників низького рівня з 55% до 47,5% та початкового рівня з 7,5% до 5%.

Отримані результати свідчать, що після апробації комплексної психолого-педагогічної програми більшість студентів виявляють уважність на різних етапах виробничого процесу.

Наступним важливим елементом творчого потенціалу техника-технолога є цілеспрямованість.

Перейдемо до результатів діагностики цілеспрямованості до та після апробації комплексної психолого-педагогічної програми, що наведені у таблиці 9.

Таблиця 9 – Кількісні показники цілеспрямованості

Рівень розвитку	Група студентів (n = 40)			
	до апробації програми		після апробації програми	
	абс.	%	абс.	%
Високий	2	5%	2	5%
Середній	12	30%	16	40%
Низький	22	55%	19	47,5%
Початковий	4	10%	3	7,5%

Як бачимо, після апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу показники високого рівня цілеспрямованості не змінилися, зросли показники середнього рівня з 30% до 40%. Виявлено зниження показників низького рівня з 55% до 47,5% та початкового рівня з 10% до 7,5%.

Враховуючи освітньо-кваліфікаційну характеристику техника-технолога харчової галузі та інтерпретаційні матеріали до методики, можна стверджувати, що респонденти, які

мають високий рівень вияву цілеспрямованості впевнені у своїх силах, знають до чого прагнуть, успішно досягають власних цілей, а це не може не позначитись на професійних успіхах майбутніх фахівців харчової галузі.

Використовуючи t-критерій Стьюдента, ми здійснили аналіз статистичної значущості та суттєвості змін у показниках досліджуваних параметрів до та після апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу майбутніх техніків-технологів харчової галузі.

Для цього були розраховані середнє та дисперсія, а також визначено експериментальне значення критерію Стьюдента ($t_{\text{експ}}$) на рівні значущості $\alpha = 0,05$ і відповідного числа ступенів вільності ($n_1 + n_2 - 2$, де n_1, n_2 – кількість досліджуваних). Отримане емпіричне значення ($t_{\text{експ}}$) порівнюють із табличним значенням критерію ($t_{\text{табл}} = 1,99$). Якщо $t_{\text{експ}} > t_{\text{табл}}$, то отримані зміни в результаті апробації авторської програми є суттєвими. Якщо $t_{\text{експ}} < t_{\text{табл}}$, то отримані у результаті апробації психолого-педагогічної програми зміни в показниках статистично не значущі.

Результати обчислень t-критерію Стьюдента та рівня його значущості за всіма показниками методик дослідження представлені у таблиці 10.

Як бачимо з таблиці, результати обчислень t-критерію Стьюдента для групи студентів майже за кожним показником вищі за табличне значення ($t_{\text{табл}} = 1,99$). Це свідчить про те, що отримані зміни у показниках після апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу є суттєвими, тобто статистично значущими. За показниками «Наполегливість» та «Енергійність» в групі студентів суттєвих змін після апробації комплексної психолого-педагогічної програми не виявлено.

Таким чином, застосування t-критерію Стьюдента продемонструвало значущість та суттєвість змін у показниках до та після апробації авторської програми розвитку творчого потенціалу майбутніх техніків-технологів харчової галузі.

Змістовний аналіз результатів апробації програми розвитку творчого потенціалу (емоційний та вольовий компоненти), підтвердив її ефективність. Встановлено, що

Таблиця 10 – Показники досліджуваних параметрів до та після апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу за t-критерієм Стьюдента

Показники за методиками	Група студентів (n = 40)			
	СЗ до апробації програми	СЗ після апробації програми	t _{експ}	t _{табл}
Психомоторна емоційність	28,8	30,8	2,00	1,99
Інтелектуальна емоційність	28,3	30,7	2,05	1,99
Ініціативність	4,7	5,5	2,03	1,99
Рішучість	4,9	5,8	2,03	1,99
Самостійність	4,8	5,6	2,06	1,99
Наполегливість	5,3	5,8	1,20	1,99
Енергійність	5,4	5,7	0,79	1,99
Уважність	4,7	5,5	2,14	1,99
Цілеспрямованість	4,6	5,4	2,01	1,99

Примітка: СЗ – середнє значення; t_{експ} – експериментальне значення критерію Стьюдента; t_{табл} – табличне значення критерію Стьюдента.

запропоновані психолого-педагогічні заходи позитивно вплинули на розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців харчової галузі в процесі фахової підготовки. Виявлено суттєві відмінності у рівнях розвитку емоційного компоненту творчого потенціалу: зросли показники високого рівня психомоторної емоційності з 5% до 7, 5%, а також знизились показники низького рівня з 42,5% до 37, 5%. Спостерігаємо суттєві зміни у показниках середнього рівня розвитку інтелектуальної емоційності з 37,5% до 45%, а також зменшення низького рівня розвитку з 47,5% до 42,5%. Виявлено зниження початкового рівня розвитку ініціативності з 10% до 2,5%. Після апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу маємо підвищення високого рівня розвитку показників «Самостійність» та «Енергійність». Показники середнього рівня розвитку таких вольових якостей як «Рішучість», «Наполегливість», «Уважність» та «Цілеспрямованість» підвищились майже на 10%. Отримані результати статистичної обробки даних доводять ефективність апробації комплексної психолого-педагогічної програми розвитку творчого потенціалу майбутніх техніків-технологів харчової галузі.

У подальших дослідженнях планується висвітлити ефективність впровадження програми розвитку творчого потенціалу майбутніх техніків-технологів харчової галузі, з метою оцінки динаміки змін мотиваційного та когнітивного компонентів.

Список використаних джерел

1. Альтшуллер Г. Найти идею: Введение в ТРИЗ – теорию решения изобретательских задач / Генрих Альтшуллер. 4-е изд. М. : Альпина Паблишерз, 2011. 400 с. (Серия «Искусство думать»).
2. Андреев В. И. Педагогика творческого саморазвития: инновационный курс : в 2 кн. / В. И. Андреев. Казань : Изд-во Казанского университета, 1996. К. 1. С. 427.
3. Архіпова В. В. Ресторанна справа: Ассортимент, технологія і управління якістю продукції в сучасному ресторані. 2-ге видання : навч. пос. / В. В. Архіпова, Т. В. Іваннікова, А. В. Архіпова. К. : Центр учбової літератури; фірма «Інкос», 2008. 384 с.
4. Богоявленская Д. Б. Психология творческих способностей / Д. Б. Богоявленская. М., 2002. 320 с.
5. Веретенникова Л. К. Подготовка будущих учителей к формированию творческого потенциала школьников : дис. ... д-ра педог. Наук / Людмила Кузьминична Веретенникова. Казань, 1997. С. 7.
6. Вишнякова В. Ф. Креативная психопедагогика. Психология творческого обучения / В. Ф. Вишнякова. Минск : НИОРБ «Поли Биг», 1995. С. 22.
7. Грефов А. В. Узнай себя. Психологические тесты для подростков. / А. В. Грефов, А. А. Азбель. СПб. : Питер, 2006. С. 83–88.
8. Давыдов В. В. Проблемы развивающего обучения / В. В. Давыдов. М. : Педагогика, 1986. 197 с.
9. Даринская Л. А. Творческий потенциал учащихся: методология, теория, практика : моногр / Л. А. Даринская. СПб., 2005. 293 с.
10. Ермолаева-Томина Л. Б. Психология художественного творчества: Учебное пособие для вузов. 2-е изд. / Л. Б. Ермолаева-Томина. М. : Академический проект: Культура, 2005. 304 с.
11. Каган М. С. Человеческая деятельность: опыт системного анализа / М. С. Каган. М. : Политиздат, 1974. 328 с.
12. Кан-Калик В. А. Педагогическое творчество / В. А. Кан-Калик, Н. Д. Никандров. М. : Педагогика, 1990. 144 с.
13. Матюшкин А. М. Одаренные и талантливые дети / А. М. Матюшкин, Д. Сиск // Вопросы психологии. 1988. № 4. С. 88–97.
14. Моляко В. О. Психология творчества – нова парадигма дослідження конструктивної діяльності людини / В. О. Моляко // Практична психологія та соціальна робота. 2004. № 8. С. 1–4.
15. Овсянецка Л. П. Творчий потенціал людини: соціально-психологічна парадигма / Л. П. Овсянецка // Соціальна психологія. 2004. № 2. С. 140.
16. Пономарев Я. А. Психология творчества / Я. А. Пономарев. М. : Наука, 1976. С. 33–35.
17. Роменец В. А. Психология творчества: навч. посіб. 3-те вид. / В. А. Роменец. К. : Либідь, 2004. 288 с.
18. Тимакова Н. И. Творческий потенциал личности / Н. И. Тимакова. М. : Международная академия акмеологических наук, 2006. С. 248.
19. Чумаков М. В. Диагностика волевых особенностей личности / М. В. Чумаков // Вопросы психологии. 2006. № 1. С. 169–178.

MARYNA ZHELTOVA
Zaporizhya

**APPROBATION OF THE DEVELOPMENT PROGRAM
OF THE CREATIVE POTENTIAL
OF TECHNICIANS-TECHNOLOGISTS IN THE FOOD INDUSTRY**

Results of approbation of the development program of the creative potential of technicians-technologists in the food industry have been presented in the article (emotional and volitional components). The content of the psychological-and-pedagogical program, which consists of theoretical and practical aspects, has been given. It has been determined that the aim of the program is realization of purposeful psychological-and-pedagogical influence on development of the creative potential of future technicians-technologists of food industry in the process of professional education. Tasks and structure of the development program of the creative potential of future specialists in the food industry have been presented. Analysis of indicators of the emotional component development, which includes the formation of psychomotor and intellectual emotionality, has been conducted. Results of approbation of the psychological-and-pedagogical program according to indicators of volitional component of the creative potential have been presented: initiative, decisiveness, self-sufficiency, persistence, vigor, attentiveness and purposefulness. Statistical significance of the obtained results of approbation of the complex psychological-and-pedagogical program of the creative potential development has been demonstrated.

The keywords: creative potential, technician-technologist in the food industry, psychomotor emotionality, initiative, decisiveness, persistence, attentiveness, purposefulness.

МАРИНА ЖЕЛТОВА
г. Запорожье

**АПРОБАЦИЯ ПРОГРАММЫ РАЗВИТИЯ
ТВОРЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА
ТЕХНИКОВ-ТЕХНОЛОГОВ ПИЩЕВОЙ ОТРАСЛИ**

В статье представлены результаты апробации программы развития творческого потенциала (эмоциональный и волевой компоненты) техников-технологов пищевой отрасли. Раскрыто содержание психолого-педагогической программы, которая состоит из теоретического и практического аспектов. Определена цель программы – целенаправленное психолого-педагогическое воздействие на развитие творческого потенциала будущих техников-технологов пищевой отрасли в процессе профессиональной подготовки. Показаны задачи и структура программы развития творческого потенциала будущих специалистов пищевой отрасли. Проведен анализ показателей развития эмоционального компонента, который включает сформированность психомоторной и интеллектуальной эмоциональности. Представлены результаты апробации психолого-педагогической программы по показателям волевого компонента творческого потенциала: инициативность, решительность, самостоятельность, настойчивость, энергичность, внимательность и целенаправленность. Продемонстрирована статистическая достоверность полученных результатов апробации комплексной психолого-педагогической программы развития творческого потенциала.

Ключевые слова: творческий потенциал, техник-технолог пищевой отрасли, психомоторная эмоциональность, инициативность, решительность, настойчивость, внимательность, целенаправленность.

Стаття надійшла до редколегії 14.04.2018